

У свою чергу, на рівні окремих штатів Сполучених Штатів Америки електронні гроші визначаються як засіб платежу, що погашається або не погашається грошима і зберігається в електронній формі [4, с. 191].

Отже, розвиток ринку електронних грошей певною мірою залежить від ефективного нормативно-правового регулювання. Питання щодо закріплення фінансово-правової сутності електронних платежів у нормативних актах має вирішальне значення, оскільки від цього залежить подальше успішне введення в платіжний обіг е-грошей. Тому з метою вдосконалення і вирішення сучасних проблем обігу електронних грошей в Україні потрібно скористатися міжнародним досвідом, насамперед, вдосконалити й адаптувати законодавчу базу до змінних умов, впровадити нові системи електронного розрахунку і створити єдиний орган їх регулювання, забезпечити надійність емітентів е-грошей, а також підвищити безпеку здійснення платіжних трансакцій з використанням електронних платежів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шишкова Н. Л., Мороз Є. Ю. Електронні гроші: сутність та проблеми використання в Україні. *Економічний вісник*. 2017. № 4. С. 39 – 51.
2. Шлапко Т. В. Зарубіжний та вітчизняний досвід правового регулювання обігу електронних грошей. *Правові горизонти*. 2017. С. 113 – 119.
3. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001. № 2346-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
4. Рядінська В. О. Правове регулювання обігу електронних грошей в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 12. С. 190 – 195.
5. Проценко А. Т. Правове регулювання обігу електронних грошей в Україні: дис. канд. юр. наук: 12.00.07. Київ, 2016. 202 с.

Н. В.Лесько

д.ю.н.

доцент кафедри адміністративного та інформаційного права,
Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»

М.Р.Малець

асистент кафедри адміністративного та інформаційного права,
Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»

СУЧАСНИЙ СТАН ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Проблема розбудови правової держави, однією з ознак якої є подолання непропорційної представленості соціальних і культурних ролей обох статей у різних сферах життя нині є актуальною для України. Інтеграція Української держави у світове співтовариство вимагає переосмислення місця і ролі жінок та чоловіків у суспільстві, їх рівноправної участі у всіх сферах життєдіяльності, і, зокрема, в політиці і державотворенні. Однак сучасний стан соціальних відносин у суспільстві, зміст і суть певних стереотипів, поширених серед населення, офіційна політика держави дають підстави вважати, що у цій сфері існує ще багато проблем.

У 1979 р. ООН схвалила Конвенцію «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» [1]. Україна ратифікувала цей документ 19 грудня 1980 року і тим самим взяла на себе низку зобов'язань, зокрема: а) включити принцип рівності жінок і чоловіків у національну конституцію або інше відповідне законодавство та забезпечити за допомогою закону чи інших відповідних засобів практичне впровадження цього принципу; б) приймати відповідні законодавчі та інші заходи, включаючи санкції, там, де це необхідно, для заборони будь-якої дискримінації щодо жінок; в) встановити юридичний захист прав жінок на рівній основі з чоловіками і забезпечити за допомогою компетентних національних судів та інших державних органів ефективний захист жінок проти будь-яких проявів дискримінації [2].

Окрім того, Україна підписала низку міжнародних документів і взяла на себе зобов'язання щодо подолання гендерної дискримінації. Прийнятий у 2005 р. Закон України «Про забезпечення

рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» дав поштовх розвитку законодавства у сфері забезпечення гендерної рівності, проте організаційно-правові засади забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні потребують удосконалення [3].

Проте, закони України не визначають форми гендерної дискримінації, процедуру оскарження дискримінації за ознакою статі та переслідування сексуальних домагань, не встановлюють цивільну та адміністративну відповідальність у разі вчинення дискримінації (кримінальна ж відповідальність хоч і встановлена, але також не застосовується). Тому в Україні й досі відсутня ефективна система захисту осіб, які зазнали дискримінації за ознакою статі. Існуючі механізми захисту не дозволяють жертвам дискримінації ефективно захищати себе й швидко відновлювати свої порушені права. З огляду на це, побудова ефективної системи протидії дискримінації за ознакою статі й досі залишається актуальним питанням [4, с.279].

У червні 2017 року в Україні запроваджено посаду Урядового уповноваженого з питань гендерної політики, затверджено Положення про Урядового уповноваженого.

Зауважимо, що закон України від 06.12.2017 р. № 2227-VIII «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» викликав жваве обговорення та переважно критичні відгуки у національній кримінально-правовій науковій спільноті. Базовою дефініцією, навколо якої конструювалися аналізовані законодавчі зміни, є «гендерне насильство».

Зауважимо, що механізми, які закладені Конвенцією Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами, мають у своїй основі гендерний підхід до розуміння та вирішення розглядуваних проблем [5, с. 4–7].

К.Б. Левченко підкреслює, що «гендерна політика» не є синонімом терміна «політика в інтересах рівності жінок та чоловіків». Зміст «гендерної політики» може бути різним залежно від ідеологічних та політичних цілей, які переслідують свідомо чи несвідомо суб'єкти цієї політики. Використовувати сьогодні в політичному дискурсі термін «гендерна політика» як пріоритет демократичних перетворень не є коректним без чіткого визначення його змісту. Говорячи про «гендерну політику», потрібно робити пояснення щодо її ідеологічних орієнтирів та змісту. Лише тоді, коли вона спрямована на ліквідацію дискримінації за ознакою статі в суспільстві, її можна вважати орієнтиром для демократичного розвитку «політикою в інтересах рівності» [6, с.140].

Гендерну політику слід визначати як комплексну, цілеспрямовану діяльність держави, міжнародних та недержавних організацій, яка здійснюється ними безпосередньо та опосередковано на національному та регіональному рівнях і спрямована на інтегрування гендерного підходу в усі сфери політики як засобу ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі та досягнення рівного розподілу економічних, соціальних і політичних ресурсів між жінками чоловіками [7, с.102–103].

Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами визначає гендер як соціально закріплені ролі, поведінку, діяльність і характерні ознаки, які певне суспільство вважає належними жінкам і чоловікам. В українському законодавстві вже введені поняття «гендерної ідентичності» та «сексуальної орієнтації». Саме тому в законодавстві необхідно визначити поняття «гендер» для того, аби встановити рівні права для всіх і дійти до термінологічної узгодженості, що ми маємо розуміти під цим визначенням. Пропонуємо використовувати поняття «державна політика в інтересах рівності статей» як напрям внутрішньої правової політики держави, що формує основні завдання, принципи забезпечення рівності статей, та виражається в нормах закону, практиці їхнього застосування. Важливим напрямом розвитку державної політики в інтересах рівності статей є стимулювати дослідження проблем державної політики в навчальних закладах гуманітарного профілю та сприяти дослідженню ефективності законодавства у вищезазначеній сфері, а також практики його застосування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конвенція ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» 1979 р. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207.
2. О ратификации Конвенции о ликвидации всех форм дискриминации относительно женщин ПВС УССР: Указ Президиума Верховного Совета от 24.12.1980 № 1369-X. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/UP801369.html.

3. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.

4. Поцулко О. Гендерна політика Європейського Союзу в Україні. *Українознавчий альманах*. 2012. Вип. 8. С. 278-282. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukralm_2012_8_91.

5. Харитоновна О. В. Ключові засади гендерної політики в кримінальному праві України та основні напрями реформ щодо протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству: науково-практичний посібник. Харків: ТОВ Видавництво «Права людини», 2018. 344 с.

6. Левченко К.Б. Гендерне тяжіння. Харків: Фоліо, 2019. 188 с.

7. Левченко К. Б. Управління процесами формування гендерної політики в Україні (організаційно-правові аспекти) : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2003. 420 с.

Г.Ю.Лук'янова

доцент кафедри адміністративного та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права, психології та інноваційної освіти
кандидат юридичних наук

(Національний університет «Львівська політехніка»)

А.А.Козачук

студентка Навчально-наукового інституту права, психології
та інноваційної освіти

(Національний університет «Львівська політехніка»)

ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ ВІД УСІХ ФОРМ НАСИЛЬСТВА

Захист прав та інтересів дитини є одним із найважливіших завдань Української держави, адже ставлення до дітей, їхніх прав і свобод, повага до їхньої людської гідності якнайточніше відображають рівень гуманності й цивілізованості суспільства. Світові стандарти у галузі дотримання прав дитини, що формувалися протягом багатьох десятиліть, закріплені у кількох важливих міжнародних документах.

Під захистом прав дитини розуміється – відновлення порушеного права, створення умов, які компенсують втрату прав, усунення перешкод на шляху здійснення права та інтересів.

Необхідність захисту прав дитини виникає у будь-якому випадку, коли відбувається порушення її прав – незалежно від того, чи усвідомлює це сам потерпілий (дитина).

У статті 5 Загальної декларації прав людини встановлено, що «Ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання»[1].

Більш ширше ці поняття закріплені у Конституції України, а саме у статті 28 вказана абсолютна заборона катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження чи покарання[5].

Щодо захисту саме прав дитини від усіх форм насильства на сьогодні діє широка система нормативно-правових актів, які це юридично закріплюють. Зокрема це Конституція України, Конвенція ООН про права дитини, Закон України «Про охорону дитинства», Декларація прав дитини, Сімейний кодекс України та інші міжнародні нормативно-правові акти, що регулюють відносини у цій сфері.

Конвенція ООН про права дитини вказує, що «дитиною є кожна людська істота до досягнення 18-річного віку, якщо за законом, застосовуваним до даної особи, вона не досягає повноліття раніше»[4].

У статті 52 Конституції України вказано, що «Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом. Утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, покладається на державу. Держава заохочує і підтримує благодійницьку діяльність щодо дітей»[5].

Основні аспекти визначені у статті 10 Закону України «Про охорону дитинства»:

Кожній дитині гарантується право на свободу, особисту недоторканність та захист гідності. Дисципліна і порядок у сім'ї, навчальних та інших дитячих закладах мають забезпечуватися на